

Ředitel LUXORu chce pro seniory vytvořit skutečný domov

Zařízení podobných poděbradskému „domovu důchodců“ je jako šafránu. V čem tkví ona výjimečnost, líčí jeho ředitel Jaromír Novák.

Text: **Olga Šolcová** | Foto archiv

Je chladné nedělní odpoledne. Přicházím k poděbradskému Domovu pro seniory LUXOR, kde na mě u vchodu čeká jeho ředitel Jaromír Novák. Vede mě do své kanceláře a přitom stihne prohodit pár milých slov se seniory na chodbě. Po cestě mi ukazuje pokoj manželů. Š pánem si povídá o politické situaci a jeho ženy se ptá, jak jí dnes chutnal oběd. Je patrné, že ho jejich názory skutečně zajímají. Za chvíli už se zdraví s návštěvníky zdejších klientů a já mám čas porozhlédnout se po útulných pokojích a barevných chodbách. Všude voní právě podávaná svačina. V duchu si říkám, že tenhle „domov důchodců“ určitě neznamená konec (tak jak lidé dané zařízení obecně škatulkují). Jedná se o další cestu. Novým, trochu jiným, ale také zajímavým a laskavým směrem. Následný rozhovor s Jaromírem Novákem mě v tom utvrzuje.

Proč jste se rozhodl pro místo ředitele LUXORu?

Především mne k tomu vedla snaha a potřeba být užitečným a to zejména v oblasti, které jsem se věnoval během svého působení v samosprávě města. Navíc mě od dětství lákalo učitelské povolání a práce s lidmi. Obojí se mi splnilo. Ve školství jsem působil dvacet let. Překvapivý výsledek v komunálních volbách mě postavil před rozhodnutí, zda mám opustit katedru a přejít na radnici. Nakonec jsem důvěry občanů přeci jen využil a tři volební období zastával funkci poděbradského místostarosty. Zkušenosti ze školy i veřejné správy našly uplatnění také při mé práci krajského školního inspekto-

ra. Plně mě však pracovně i lidsky naplňuje současná role v sociální oblasti zde v LUXORu.

Lze tuto práci brát pouze jako „manažerskou“?

V této pozici je nutné věnovat náležitou pozornost jak řízení poměrně složité organizace, jejímu zabezpečení a hospodárnosti, tak potřebám, zájmům a problémům jednotlivých klientů. Dále je tady nezbytná orientace ve stále se měnící legislativě, předpisech a různých nařízeních. Práce se seniory je pro mě zdrojem poznání i poučení. Životní dráha každého našeho klienta je spojena s různými zkušenostmi. A jednotlivé osudy nás více či méně ovlivňují, někdy nás mohou i dojmout. V každém případě nás svým způsobem vždy obohací.

Pro laickou veřejnost je domov důchodců místo, kde lidský život končí. Co děláte pro to, aby zde naopak důstojně pokračoval?

Umístění do domova seniorů je skutečně krajním řešením v případech, kdy klient již potřebuje, aby se o něj někdo nepřetržitě staral. Naší prioritou je poskytnout seniorům nejen všestrannou péči, ale zároveň s ní vytvořit pocit bezpečí a domova. Snažíme se o co nejširší zapojení našich klientů do nabízených aktivit. Každý den mohou využít některý z programů. Mají možnost pravidelné každodenní rehabilitace a kondičního cvičení. Kulturu k nám do LUXORu přináší v pondělí pan Valenta se svou harmonikou, v úterý pak štafetu přebírá pan Vácha a jeho kytara, zpěv

a harmonika. Ve středu si v literárním klubu přijdou na své vášniví čtenáři s paní Marií Svobodovou, Eliškou Svobodovou a Marií Farkašovou. Ve čtvrtek máme v oblíbené „kavárně“ posezení s dechovkou. Občerstvení nám k tomu připravuje kroužek pečeni. V pátek následuje Univerzita třetího věku a její hodiny „přírodáku a zeměku“. K tomu, aby se pro naše obyvatele co nejvíce všedních, obyčejných dnů proměnilo ve dny sváteční, přispívá řada oblíbených akcí, jako je například projížďka kočárem, poděbradským vláčkem, oslava Mezinárodního dne žen, masopust se zabíjačkou, koncerty kapely pana Hořáka a přátel z Velenky nebo dny jednotlivých evropských států, kdy se podává menu příslušné země a beseduje se zástupcem velvyslanectví. Součástí domova je komunitní centrum a rehabilitace. Prvně jmenované navštíví měsíčně přes 150 klientů, druhé potom 600 až 700 klientů. Spousta z nich jsou lidé „zvenčí“. LUXOR je tak otevřený široké veřejnosti.

Dokážete oddělit zaměstnání od svého soukromého života? Zbývá vám vůbec čas na rodinu a koníčky?

Pro drtivou většinu pracujících platí stejná zkušenost. Čím více času věnujeme práci, tím méně nám ho zbývá pro blízké. Sice mám volného času méně, než bych chtěl, ale čas pro rodinu a své zájmy si najít dokážu. Mými koníčky je včelaření, zahrádka a turistika.

Jak si myslíte, že se stát stará o své potřebné znevýhodněné občany?

Myslím si, že v tomto směru jsme pořád sociálním státem. K uhrazení pobytu našich klientů stačí zaplatit pouze 85 % jejich důchodu, maximálně však podle druhu pokoje průměrně 9 000 korun měsíčně. Skutečné náklady na pobyt zde však dosahují částky téměř

25 000 korun. Zbytek výdajů je hrazen státem, například z příspěvku na péči, který se pohybuje v rozmezí 800 až 12 000 korun, podle míry postižení. Jisté obavy mám z budoucího vývoje. Na jedné straně roste počet obyvatel v seniorském věku, na straně druhé výdaje do sociální oblasti klesají. A to nesmím opomenout neustále vzrůstající ceny léků. Domov má kapacitu 70 míst, čekatelů na umístění je přes 180. Zařízení jako LUXOR je pořád zoufale málo.

Co jste chtěl nebo musel změnit v LUXORu po svém nástupu do funkce?

Zda se něco po mém nástupu změnilo, mohou objektivně posoudit pouze obyvatelé domova. Mým prvořadým cílem bylo nejprve zvládnout špatný hospodářský výsledek, který se blížil částce minus jeden milion korun. To se podařilo. Už dva roky se pohybuje v plusových číslech. Dalším neméně důležitým úkolem se stalo zabezpečení odpovídající péče klientům. Také jsem se snažil, aby se náš domov víc otevřel široké veřejnosti. I to se podařilo. Současné počty návštěvníků naší rehabilitace a komunitního centra to potvrzují.

Za co byste pochválil své zaměstnance?

V zařízeních našeho typu – a v LUXORu obzvláště – mohou pracovat pouze lidé s vysokým sociálním citěním. K nelehké a zodpovědné práci zdejších zaměstnanců mám hlubokou úctu. Proto je mi líto, že možnosti jejich finančního ohodnocení jsou velmi omezené. Hřejivou a motivující odměnou pro nás všechny je pochvala a uznání obyvatel domova a veřejnosti. A také skutečnost, že se nám krok po kroku daří přiblížit ke společnému cíli. Tím je zasloužený pocit bezpečí, klidu a spokojenosti klientů. Zkrátka pocit domova.